

Ս. ՅԱՆՈՒԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԱՄՍՈՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՅԻՆԱՍԿՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀԱՆ-
ԴԻՍԱԼՈՐ ՄՈՒՏՔ Ի Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՃԱՐՆ

Սեպտ. 30, Շաբաթ օր, մառնաւոր պատարագ մատուցուեցաւ Ս. Յակոբարք Մայր Տաճարին մէջ, կատարելու համար առաջին պաշտօնական յիշատակութիւնը Ամեն. Ս. Պատրիարք Նոր անուան: Կը պատարագէր հանդիսին Ս. Աթոռոյ լուսարարագետ Նոգ. Տ. Կիրեղ Ս. Վրդ. Իսթրապելեան: Ե՛հա առաւելչէն առաջ Ամեն. Ս. Պատրիարք Նոր հանդիսագլուխութեամբ հոգեհանգիստին պաշտամունքը կատարուեցաւ երանջ-կախարակ Տ. Թորգոմ պատրիարքի հոգոյն համար: Եւ ապա առաջին անգամ յիշատակուեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Նոր անուան վերադի-եալ մաղթանքի եւ անոր յաջորդող Եփեսոսիւնէն շարադին մէջ: Իբրեւ պատրիարք Սրբոյ Առաքե-լական Աթոռոյ երեսփոխիչ:

Ս. Պատարագէ վերջ մարտլ Միաբանութիւնը եւ աշակերտութիւնը, զլիաւորութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Նոր, երկարածից Թափօր կազմած, եւ Դուրեան պատրիարքի ձեռքէ դիտ տանիոք քերթնածին երգեցողութեամբ, քաջին Ս. Փրկչի եկեղեցին, ուր եւ լուսանդի Տ. Թորգոմ պատրիարքի հոգեպետին վրայ կատարուեցաւ հոգեհանգիստին պաշտամունքը:

մերուն խոյ, կը թեյադի Դիւրաւ, շարժումներ
նկարեցու սիրահար Դիւրաւեցիւ, իրողու-
րիւններու հետեանս Դիւրաւ: Անկէ՛ն Գրա-
գիս մը միջք մը յղալուն լայի յիղ ալ եւ: Աւ-
մեր շիղերը իրենց քաւումներան քաւումներ
ունին այն քաւումներուն մէջ որոնք կը հաւնապա-
սախանեն Օրգը-Բեռն գրուելու շրջանին այ-
սինքն 15-30 ին: Քերտողը, այսինքն կեանքին
սպրտանքովը հարստացած զգայուններան մը
արտայայտիչը շայնտեհ կայ հրասարակում ե-
քերուն մէջ: Եանկան կը անշուշտ ուր վճառ-
կան վկայութիւն մը կենար մեր միջքը այդ մար-
դուն պատկերը կարողութիւնէն: Վստկի անոյ
Ձեկակին կը դառնար իր արժանաւոր, անառ-
արկիչ յիշիկն հայ հիկն անաւարտութեան վա-
ւերակն պատկերուն մէջ, որոնք պատկերներու
գործեր են անկե քանկ առայ: Վեկեցիկի ձե-
ռադիրը (Տեղեւոր-Բեռն) եւ Աղբ Ձեկակի ի-
շտանաւորը գործեր են որոնք յանուն հայ
գրականութեան շահերուն կը պատրաստեն իրենց
հրասարակութիւնը: Հայ պատմութիւնը, քանա-
սիրտիւնը, շնորհ միջք այդ անաւարտ ձեռ-
գիրներէն ունին ֆաղեցիկ առաւ ճիւղ: Կը կրկ-
նեմ հոս անգամ մըն ալ այս հանդուրմ:

— Նոյն օր, յետ միջօրէի, Ամեն. Ս. Պատրիարք Նայր առաջին պաշտօնական մատուցող զոր-
ծեց Ս. Յարութեան տաճարը հանդերձ շարժա-
փառի արարողութեան: Երեկոյեան ժամեր-
գութիւնը կատարուեցաւ Ս. Յարութեան տա-
ճարի մեր վերնատան մէջ:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹՅՈՒՆՔ

Յ 29 Սեպտ. Ուր. — Այսօր կէսօրէ առաջ
Ամեն. Ս. Պատրիարք Նայրը հետն ունենալով
Նոգ. Տ. Կիրեղ Ս. Վրդ. եւ աւագ Թարգման
Տ. Պապ Վրդ. շնորհակալութեան փոխանակ
այցելութիւն տուաւ Պաղեստինի եւ Անդրբոր-
դանանի Թարգ Գոմիսերին եւ պետական Առաք-
Քարաւորներին:

Իսկ յետ միջօրէի ժամը 4.30ին լուսարարա-
պետ հայր սուրբին հետ այցելեց Քաղաքի կա-
ռավարի Սր. Քիլի-Ռոյի, օր Բէյապեղանով
պատուեց Նորին Սրբաշնորհութիւնը:

Նոյն օր կէսօրէն առաջ, Ամեն. Ս. Պատրիարք
Նոր քանակալութեան առթիւ շնորհակալութեան
եկաւ լատինաց պատրիարքը Մոնտենոր Լուի
Պարապիտա իր փոխանորդին՝ Մոնտենոր Ֆե-
լիքէի հետ:

Յ 30 Սեպտ. Շբ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք
Նայրը, Տ. Կիրեղ Ս. Վրդ. եւ աւագ Թարգման
Տ. Պապ Վրդ. հետ, այցելեց Յրաճապան, Ի-
տալական, Միացեալ Նահանգներ եւ Թուրքիոյ
հիւպատոսներուն:

Յ 2 Նոյն. Բշ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Նայր
Նոյն վարչապետներով այցելեց ձեռնիշխու-
լամիլի Ժողովի նախագահին. ու Յուստատանի,
Սպանիոյ, Իտալիոյ, Եսկո-Սլաւիոյ եւ Իրանի
հիւպատոսներուն: Նաեւ՝ Ռուսաց միաբանութեան
մեծաւորին:

Յ 3 Նոյն. Փշ. — Յուստայ Ամեն. Տ. Տիմո-
թէոս պատրիարքը այցելեց Ամեն. Ս. Պատրիարք
Նոր, երեկու եպիսկոպոսներով եւ արչիմանտրիթ-
ներով:

Նոյն օր Ս. Պատրիարք Նայր այցելեց տեղ-
ւոյ անկիլեան եպիսկոպոսին եւ Երեսնադէմի
Քաղաքապետին: — Նոյն օր Նաւթի Մանթաշէֆ
ընկերութեան Երեսնադէմի մասնահիւզը Նաւա-
կով մը կը շնորհաւորէր Ս. Պատրիարք Նոր քա-
նակալութիւնը եւ կը յայտնէր որ, այս առթիւ
Եպիսկոպոսի կեցողութեան վարչութեան եւ Պաղես-
տինի մասնահիւզի պատուէնութեան կողմէ յի-
սուս թիթից շարիւղ կը Նուիրէ: Բայնուեւ
համար Երեսնադէմի հայագրի կարօտ ընտանիք-
ներուն:

Յ 4 Նոյն. Դշ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Նայր
այցելեց Բրախիսկան միաբանութեան Կիւսթո-
տին եւ յոյն կաթողիկոսներու մեծաւորին:

Պատրիարքարանս այցելեցին Փրանսական եւ
Իտալական հիւպատոսները:

Յ 5 Նոյն. Եշ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Նայր
այցելեց լատինաց պատրիարքարան, զպտոց եւ
ասորաց միաբանութեանց մեծաւորներուն: Իսկ
Ս. Պատրիարք Նոր այցելութեան եկան Անկիլեան
եպիսկոպոսը եւ Եսկո-Սլաւիոյ հիւպատոսը:

✱ 6 Հոկտ. Ուր. — Յետ միջօրեի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը այցելեց Պաղեստինի ցամաքային ուղիներու ընդհանուր հրամանատար ձեռնրըլ Պարքըրի, որ թէյասեղանով պատուեց Նորին Ամենապատուութիւնը:

✱ 7 Հոկտ. Շք. — Ուսմանիոյ հիւպատոսը այցելեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր:

✱ 9 Հոկտ. Քշ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր այցելեց հայ կաթողիկոսներու փոխանորդին, հոն ներկայ էր նաև Հ. Ն. Ակինեան:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ ԵՒ ՅՈՒՆԱԿԱՆՔ

✱ 10 Սեպտ. Կիր. — Փիւս Տիմյ տօնին առթիւ Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Աստուածածին. շարողեց Տ. Սերովբէ Վրդ.: Աստուածածնի տառ տօնը, ըստ Քարգիւղի, առիթ մը կ'ընծայէ խորհրդակցութեաւ աշխարհիս մեծագոյնի ղեմքին, Ս. Կոյսի, անձին ու կենսքին վրայ: Շնչտեց թէ ան, Ս. Կոյսը, բազմակողմանի շնորհներով զարգացուած գերազանցապէս ասոր կ'ինն է, և իր բացառիկ այս զիրքը արդիւնքն է Աստուծոյ նշանակումով առնեցած իր հաստատ հաւատքին ու բարոյական էր կեցածածքին: Ապա անդրադառնալով աշխարհի տաղանգալից ներկայ վիճակին, ըստ թէ մարդիկ, ըլլան իրեն անհատ կամ ազգ ու կառավարութիւն մինչև չունենան այդ զիրքն ու զոգովութիւնը Աստուծոյ նկատմամբ, անկարելի է որ իրական խաղաղութիւն տրիք երկրի վրայ:

✱ 17 Սեպտ. Կիր. — Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցիին մէջ շարողեց Տ. Շաւարշ Վրդ., նիւթ անենալով Հացբուր բազմացումը (Մրկ. 2. 30-44): Ձուգալիւս մ'ըրաւ ընդմէջ մարդաց սեղաններու և Աստուծոյ Սեղանին, ի յայտ բերելով վերջնային խորհուրդը և հոգեւոր ու բարոյական զարեւ հանեց անկէ:

✱ 21 Սեպտ. Շշ. — Ծնունդ Ս. Աստուածմկի. հանգիստաւոր երթով Միաբանութիւնը Ս. Աստուածածին իջաւ, ուր կատարուեցաւ շարաշափառ օրուէ կը նախադասէր Տ. Միգրայի Աբգ.: և մատուցուեցաւ Ս. Պատարագ:

✱ 23 Սեպտ. Շք. — Նախատես խաչվերացի երեկոսանք տամբողութեան աւարտումին, ըստ սովորութեան, Բրիտանիոյ Ս. Խաչին մատուցը պարանախոջ հաճանիւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ձեռնամար Ս. Փիլիպպի մատուակն, Թափօրով Աստուծոյ հանուեցաւ, ուրիշ Սրբազանը օրնեց կենաց Փայտով հաւատացնելնրը: Գիշերը կատարուեցաւ հսկում:

✱ 24 Սեպտ. Խաչվերաց. — Մեծ հանդէսով պատարագեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը և շարողեց օրուան խորհուրդի մասին: Նախ զուգալիւսը ըրաւ երկրորդ խաչվանկներու օրնեց կը չառնին ի ցին հաղարատաւ մարդաց կենսաբնութեան և յաճախ անտանենիկ նախնիներեղով և Յիսուսի տարած յաղթանակներէ զոր Նա չանցաւ իւշով, աշխիքն զտողութեամբ և ի'ր իսկ արեան զինով, և որ պատճառ զարժաւ անթիւ անհամար մարդոց փրկութեան: — Պատարագէն վերջ կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտամունք Միւլքոն հան բարբար եղբայրներու համար:

Կէսօրէն վերջ տար 3ին Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի մէջ տեղի ունեցաւ խաչվերացի մեծ անշուշտանը հանգիստապետութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր:

✱ 25 Սեպտ. Բշ. — Մեծեղ խաչվերացի. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Փրկիչ և համան նշնեցելը համար հոգեհանգիստ կատարուեցաւ ազգային զեղբնականատան մէջ:

✱ 6 Հոկտ. Ուր. — Յետ միջօրեի տամբողութիւնը և նախատեսակը կատարուեցաւ Ղպտոց Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ մէջ, հանգիստապետութեամբ Տ. Միգրայի Աբգ. Արաւնուսի:

✱ 7 Հոկտ. Շք. — Ս. Գեորգ. առաւօտեան ի Ս. Յարութ պաշտուած տամբողութեան վերջ, Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ղպտոց Ս. Գեորգ եկեղեցիին մէջ. պատարագեց Տ. Պարգե Վրդ. շարողեց Տ. Պարգ Վրդ. ընարան տանելով Ս. Գեորգի նուիրուած շարակաւնին առ խօսքերը: Եփանգի զու վառեցար զինու Սուրբ Հոգւոյն: Բացատրեց թէ Ս. Գեորգ հակառակարեւորեաւ ախոյեանը ըլլալէ աւելի մեծ յաղթականն է հոգեհան աշխարհի մէջ մղուած պատերազմներուն, որոնցմէ յաղթական կրցած է զուրո զալ: Ըստ պատգաւներուն ըլլալով Ս. Ղոգիին զէնքերով: Պատարագէն վերջ հանգիստապետ Սրբազանը եւ վարդապետներ ելան Ղպտոց նոյն վանքի տեսչաւանը, ուր ելաւ իրենց համար պատշաճ պատուատիւրներ:

Յետ միջօրեին վաղուան վարագայ խաչի տօնին առթիւ, զխաւորութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, մտնող Միաբանութիւնը, պաշտօնական երթով, գնաց Ս. Յարութիւն, ուր կատարուեցաւ շարաշափառի արարողութիւն, Ս. Գեորգմանին առջև: Իսկ երկուրեան տամբողութիւնը և նախատեսակը պաշտուեցաւ վերնատան մէջ:

✱ 8 Հոկտ. Վարագայ Խաչ. — Այսօր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, մեծ հանդէսով իր առաջին պատրիարքական պատարագը մատուց Բրիտանիոյ Ս. Գեորգմանին վրայ: Յետար Ս. Պատարագի, վերադարձին, վանքին կից զօրանքի քովէն, եկեղեցական դասը և արախերութիւնը թափօրի շարուեցան և շչանաւ ամենայալիք շարակաւնի երգեցումը պատրիարքաբար առաջնորդուեցան, ուր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր Այլ տանելով մեկնեցան: Իսկ ի Ս. Հրեշտակապետ մատուցուած պատարագի ընթացքին շարողեց Տ. Միւսոն Վրդ., նախ քանցարանք խաչին խորհուրդը որ «Թիւրոյ և զոսողութեան մէջ կը կայանայ ըստ, և ապա կատարուեալով օրուան տօնակատարութեան անչլուց թէ մեծ հայեր կրցած ենք ապրիլ ցարդ առաւելաբար խաչին խորհուրդովը:

✱ 15 Հոկտ. Կիր. — Ս. Պատարագը մատուցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի մէջ, շարողեց Տ. Շաւարշ Վրդ.: որ Բիսուսի տաճարին մէջ ունեցած գնացքին, կեցուածքին և խօսուածքին (Մրկ. ԺԱ. 27-33) մէջ մատնանշեց զազափարակեան եւ կորովի վարդապետը, որուն նման համարժեք և գործուն պէտք է ըլլան հայեր՝ տաճարին՝ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մէջ, եւ թրիտոնեայց առհասարակ՝ աշխարհի մէջ, որ տաճար մըն է ինքնին: — Յետար Ս. Պատարագի

հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ վերջերս Քարիզ վայելանած Մանթաշէֆ քարիւղի ընկե-
րութեան ղեկավարներէն Հայկ Գանչուհեանի հա-
մար, տեղւոյն նոյն ընկերութեան մասնահէլի
պաշտօնէութեան ղեկավարին վրայ: Ս. Գատրիար-
զին և հանգստեան պատմամեթոքի ներկայ էին
քաղաքի մասնահէլիին հայ և օտար ներկայա-
ցուցիչները:

ՆՈՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ

✱ 5 Սեպտ. — Տ. Հայկասեր Աբեղայ Տօնիկե-
անի, Յոպպէի վանուց ժամարարը, Անդրբորգա-
նանի հայոց հոգեւոր տեսուչ նշանակուեցաւ:

— Տ. Կորին Աբեղայ Մանուէլեան ժամարար
կարգուեցաւ Յոպպէի վանուց ուր զբ վարէ նաև
հոգեւոր հովուի պաշտօնն և ուսուցչութիւն կ'ընէ
տեղւոյն վարժարանին մէջ:

✱ 12 Սեպտ. — Տ. Կոմիտաս Աբեղայ Սիրու-
եան ժառանգաւորաց եւ Ս. Թարգմանչաց վար-
ժարաններու մէջ երաժշտութեան ուսուցչու-
թեան պաշտօնին կ'ուսեցաւ:

— Տ. Թորգոմ Աբեղայ Մանուէլեան Սրբոց
Թարգմանչաց վարժարանի մէջ ուսուցչութեան
հանձնեցաւ:

✱ 1 Հոկտ. — Տ. Բարգէն Աբեղայ Ապատեան
Բեթլեհէմ ժամարար գնաց. ուրիշ վերադարձին
Երևանից գիւտնի մէջ հաշուակալական պաշտօն
սկստի առանձնէ:

✱ 3 Հոկտ. — Տ. Հրապղան և Տ. Ջաւէն Ա-
րեւանիում ուսուցչական պաշտօն յանձնուեցաւ
Ժառ. Վարժ.ի մէջ: Վերջինը կը դասախօսէ նաև
Ս. Թարգմանչաց վարժարանի մէջ:

✱ 6 Հոկտ. — Տ. Յակոբ Աբեղայ Վարդա-
նեան նշանակուեցաւ Փոխ-Տեսուչ Ս. Աթոռոյս
ուպարանին:

✱ 10 Հոկտ. — Տ. Գրիգոր Աբեղայ Ոսկանեան
կարգուեցաւ Փոխ-Տեսուչ Կիւլպէնկեան Մատե-
նադարանի Ս. Աթոռոյս:

ՎԵՐԱԲԱՅՈՒՄ ԺԱՌ. ՎԱՐԺ.Ի ԵՒ ԸՆԴԱՅԱՐԱՆԻ ԳՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐՈՒՄՆԵՐ

Հոկտ. 2, երկուշաբթի օր կատարուեցաւ Ժառ.
Վարժ.ի և Ընծայարանի 1939 - 1940 գործընկա-
ն տարիքի տնի բացումը, զիտարուութեամբ Ամեն. Ս.
Գատրիարը Հօր, ի ներկայութեան Տնօրէն Ժո-
ղովոյ անդամաց եւ ուսուցչական կազմին: Սար-
գիս սարկ. Մուշեան կարգաց ուղերթ մը վար-
ժարանի վերադարձեալ եւ Ամեն. Ս. Գատրիարը
Հօր այս առաջին պաշտօնական այցելութեան
առթիւ: Ժառ. սաներ երգեցին ընթացող վարդա-
րեցիկ Թարգմանչաց շարականը: Վարժարանի տե-
նուէր՝ Տ. Նիկիէ Վրդ. ընթերցաւ Աւետարանէն
Սիրմնացանի առակը: Ապա Ամեն. Ս. Գատրիարը
Հայր հաղորդ քանի մը խօսքերով հաւատարմացուց
որ Ս. Աթոռոյս վարչութիւնը, հպարտակ տրեղ-
յոյժ աննպաստ պայմաններուն, կոխի շարունա-
կէ իր լուրջ խնամքին ու հոգածութեան առաք-

կայ ընել Ժառ. վարժարանը բոտ նախընթացի,
հայրական արտակարգ յորգորներով եւ օրհնու-
թեամբ փակեց իր խօսքը: Դասեր սկսան անմի-
ջապէս:

Այս օտարի Ժառ. Վարժ.ը կը վերադադուի
34 ուսանողներով՝ բաժնուած չորս դասարաննե-
րու: Իսկ Ընծայարանը ունի մէկ դասարան՝ բաղ-
կացած 4 սարկաւագներէ:

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ ՍԱՆՈՒԹԻ ՀԱՅ ՏԱՐԵՐՈՒՄՆԵՐՈՒ

Սիւնի նախորդ թիւին մէջ (էջ 339) ծանուց-
ուած էր արդէն թէ Ամեն. Ս. Գատրիարը Հօր
հրահանգով Պաղեստինի թեմառան մէջ հանգա-
նակութիւն մը բացուած էր ի նպատակ Սանհայի
հայ տարագրեալներուն. այդ առթիւ տրուած էր
նաև ընդհանուր հայիւ մը և ծանօթագրուած՝ որ
Հովմէյի հանգանակութեան արդիւնք չէր եր-
սած տակաւին:

Այժմ այն ալ յանձնուած ըլլալով Ամեն. Ս.
Գատրիարը Հօր, կուտանք օտարեկ այդ գումարը
քանի մը այլ հանգանակութեանց արդեանց հետ
միասին:

Հայֆա	22.800 Գ. Միլ
Աքքոն	1.800 »
Գազա	3.000 »

Հայ Կարմիր Խաչի Երեսույղէմի Տիկնանց Մասնահէլի կողմէ	3.000 »
--	---------

Եոպպէի հանգանակութեան միացորդը	0.400 »
-----------------------------------	---------

Հայ Կարմիր Խաչի Երեսույղէմի	31.000 »
-----------------------------	----------

Հանգանակութեան նախընթաց ընդհանուր գումարը	272.890 »
--	-----------

Ընդհ. գումար Պաղեստինի և Անդր- Յորդանանի հանգանակութեան	303.890 »
--	-----------

ՆՈՒԵՐ ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԳ ՀՕՐ

Սեպտ. 27ին, Գանակալութեան հանդիսու-
թեանց սկսուելէն առաջ, Հայֆայի Տեղական
Խորհուրդի, Վարժարանի, Հոգաբարձութեան, Երի-
տաւարաց Միութեան, Հայուհեաց Միութեան,
Հայ Կարմիր Խաչի Մասնահէլի և Հայ Մարմ-
նամարմնական Ընդհ. Միութեան ներկայացուցիչ-
ներ, տեղւոյն Հոգեւոր տեսուչ՝ Հոգ. Տ. Յուսիկ
Վարդապետի գլխաւորութեամբ, ներկայացան Ս.
Գատրիարը և ընդհանուրեցին իր պատրիար-
քական պաշտօնի բարձրագոյն հաստատութիւնը
եւ այս առթիւ միասնաբար օրհուր և հաշակա-
ւոր կաղամար կազմած մը ընծայեցին իրեն:

Նորին Ամենապատուութիւնը շնորհակալու-
թիւն յայտնեց իրենց աղչիւ մատուցութեան հա-
մար և գնահատական ու ջնալարեական խօսքե-
րով օրհնեց զիրենք և իրենց ներկայացուցած
պատուարժան Մարմինները: